

Dosarul nr. 2ra-1501/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. N. Costăș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. St. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Botnari, reprezentat de avocatul Valeriu Botnari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mircea Rotari împotriva lui Sergiu Botnari cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 20 martie 2020, prin intermediul poștei (f.d.28-29), Mircea Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Sergiu Botnari, solicitând încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție, constituit din cheltuielile pentru asistență juridică în procesul contravențional în sumă de 12000, 00 de lei, cheltuielile pentru efectuarea constatărilor de către specialist (expertiză) în sumă de 6000, 00 de lei și alte cheltuieli în sumă de 25 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 05 octombrie 2015 și 05 noiembrie 2015 a depus plângeri către Inspekția de Stat în Construcții Nord, prin care a solicitat identificarea persoanelor responsabile de încălcarea normelor și regulilor în construcții, care îi afectau dreptul de proprietar, în vecinătate, situate pe str. XXXXX, nr. 64, mun. Bălți, cu numere cadastrale XXXXX056, XXXXX056.01.

Totodată, a indicat că, în data de 23 septembrie 2016, Inspekția de Stat în Construcții, în calitate sa de agent constatatator, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Sergiu Botnari conform art.177, 179 Cod contravențional, în cadrul procesului a fost recunoscut în calitate de parte vătămată. Cauza a fost expedită spre examinare în instanța de judecată.

Reclamantul a declarat că, întru acordarea asistenței juridice calificate, a apelat la un avocat și în baza contractului din data de 26 septembrie 2016 i-a fost acordată asistență juridică la examinarea cauzei de către Judecătoria Bălți, iar pentru serviciile avocatului a achitat suma de 7000 de lei.

În procesul soluționării plângerilor de către agentul constatatator, la data de 15 ianuarie 2016 a fost semnat contractul nr. 016/15.01.2016 de prestări servicii de expertiză cu ÎI „Achimov Anatolii” în vederea constatării încălcărilor admise de

contravenient pentru care s-a achitat suma de 6000 de lei, iar prin raportul menționat s-a adeverit faptul comiterii contravenției de către Sergiu Botnari.

Reclamantul a afirmat că, prin hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost constatată vinovăția lui Sergiu Botnari, fiind încetat procesul contravențional pe faptul comiterii de către Sergiu Botnari a contravenției prevăzute de art. 177 alin. (1) lit. n), art.179 Cod contravențional, din motiv că, expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanței, contravenientul a contestat-o cu recurs, iar în vederea apărării drepturilor, a încheiat un acord adițional la contractul de asistență juridică anterior, achitând suma de 5000 de lei pentru acordarea asistenței juridice în faza recursului. Astfel, prin decizia din 13 septembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost respins recursul înaintat de Sergiu Botnari, iar hotărârea Judecătoriei Bălți a fost menținută fără modificări.

În perioada examinării procesului contravențional, reclamantul nu a înaintat pretenții privind încasarea prejudiciilor cauzate, inclusiv pentru asistență juridică. Astfel, acest drept îl realizează în termenul de prescripție de 3 de ani, care a început a curge din data pronunțării deciziei de către Curtea de Apel Bălți la 13 septembrie 2017.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Mircea Rotari împotriva lui Sergiu Botnari cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție; s-a încasat de la Mircea Rotari în beneficiul Sergiu Botnari cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7000,00 de lei.

Prin decizia din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Mircea Rotari și s-a casat integral hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia s-a admis parțial acțiunea formulată de Mircea Rotari împotriva lui Sergiu Botnari cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție; s-a încasat de la Sergiu Botnari în beneficiul lui Mircea Rotari suma de 7000 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma contravenției; în rest pretențiile lui Mircea Rotari au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

În consolidarea soluției, cu referire la solicitarea reclamantului de a i se compensa cheltuielile suportate de acesta în cadrul dosarului contravențional în mărime de 12000 lei, instanța de apel a reținut că, Rotari Mircea a prezentat în apel originalele bonului de plată seria WL nr. 831366 din 18 mai 2017 pe suma de 5000 lei și bonul de plată seria WL nr. 831363 din 05 decembrie 2016 pe suma de 7000 lei - cheltuielile pentru asistența juridică în cadrul dosarului contravențional. /f.d.107 și 108/

Însă, totodată, instanța de apel a reținut că, aceste sume achitate avocatului pentru soluționarea cauzei contravenționale, nu sunt justificate în măsura pretinsă, motive din care, suma ce urmează a fi compensată reclamantului de către pârât, urmează a fi redusă până la o sumă rațională și rezonabilă, reieșind din următoarele.

Potrivit borderoului de calcul din 20 februarie 2020, întocmit de către avocatul Procopciuc Angela privind apărarea intereselor victimei Rotari Mircea pe cauza contravențională, este descifrată suma de 12000 lei care se pretinde de a fi încasată din contul pârâtului/intimatului și anume: audiența clientului pe marginea încălcării drepturilor, oferirea consultațiilor juridice privitor la procedura contravențională ISC

Nord, perioada august-septembrie 2016 - 3 ore x 1 zi - 2000 lei; pregătirea plângerilor, explicațiilor către agentul constatator în luna septembrie 2016-2 ore x 4 zile - 2000 lei; pregătirea poziției de apărare, consultația, oferirea declarațiilor în ședința de judecată, prezentarea probelor cu martori și Raportul specialistului - 2 ore x 3 zile - 3 ședințe de judecată - 3000 lei; precum și pregătirea referinței la recurs, participarea în instanța de recurs, pregătirea pledoariilor, explicarea deciziei pronunțate-4 ore x 2 zile - 5000 lei, în total suma de 12000 lei. /f.d.5/

Totodată, pe parcursul examinării cauzei contravenționale în instanța de fond, avocatul Procopciuc Angela nu a participat nici la o ședință de judecată, fapt ce urmează din deciziile anexate, deși, asemenea cheltuieli au fost incluse în borderoul de calcul al activității desfășurate, prezentat la actuala cauză civilă.

În așa mod, pentru pregătirea apărării părții vătămate Rotari Mircea în instanța de fond, cât și în cea de apel, pe cauza contravențională, instanța de apel a considerat rațională suma totală de 7000 lei, care urmează a fi încasată de la Botnari Sergiu în beneficiul lui Rotari Mircea cu titlu de reparare a prejudiciului rezultat din examinarea cauzei contravenționale.

Cât privește cheltuielile suportate pentru întocmirea raportului de constatare a specialistului în sumă de 6000 lei, instanța de judecată a atenționat asupra faptului că acest raport a fost întocmit în baza contractului de prestări servicii de expertiză cu nr. 016 din 15 ianuarie 2016 încheiat între Rotari Mircea și ÎI „Achimov Anatolie” /f.d.18/, nefiind dispusă constatarea specialistului prin încheierea instanței de judecată, ultimul fiind prezentat instanței la data de 17 mai 2017 după finalizarea cercetării judecătorești pe cauza contravențională, în urma depunerii de către Rotari Mircea a demersului de anexare a unui șir de înscrisuri, iar prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 18 mai 2017 o astfel de probă n-a fost reținută și n-a fost pusă la baza emiterii hotărârii judecătorești, nu a fost cercetată în cadrul ședinței de judecată, astfel, neobținând statul de probă în dosar contravențional.

Cu referire la suma de 25 lei pretinsă de către reclamant din contul pârâtului cu titlu de alte cheltuieli, instanța de apel a relevat faptul că în conținutul cererii de chemare în judecată reclamantul nu a motivat și nu a indicat niciun argument vis-a-vis de suma de 25 lei, nefiind clar pentru care acțiuni/inacțiuni, servicii/cheltuieli sau consecințe negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, s-a pretins această sumă.

La 16 august 2021, prin intermediul poștei (f.d.165), Sergiu Botnari, reprezentat de avocatul Valeriu Botnari, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material și normele de drept procedural, precum și a fost încălcat dreptul la un proces echitabil în sensul art.6 § 1 din Convenție.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 09 septembrie 2021 (f.d.168) și a fost recepționată la 22 septembrie 2021, conform avizului de recepție (f.d.170).

La 23 septembrie 2021, prin intermediul poștei (f.d.173), Mircea Rotari a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului cu menținerea deciziei recurate.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 aprilie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 16 august 2021, prin intermediul poștei (f.d.165).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei către participanții la proces la 15 iunie 2021, prin scrisoare de însoțire (f.d.143). Se atestă recepționarea copiei deciziei instanței de apel la 17 iunie 2021, de către avocatul recurentului, Valeriu Botnari, conform avizului de recepție (f.d.144). Astfel, recursul declarat la 16 august 2021, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Sergiu Botnari, reprezentat de avocatul Valeriu Botnari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Botnari, reprezentat de avocatul Valeriu Botnari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității

constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Sergiu Botnari, reprezentat de avocatul Valeriu Botnari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Botnari, reprezentat de avocatul Valeriu Botnari, împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat